

Seminář Mozkem proti fake news [1]

Autor:

- [KRAJÍČKOVÁ, Věra](#) [2]

Číslo:

- [2020, ročník 29, číslo 3/4](#) [3]

Rubrika:

- [Z regionů](#) [4]

Klíčová slova:

- [mediální gramotnost](#) [5]

Region:

- [02 Středočeský region](#) [6]

Všichni jsme již někdy slyšeli termíny fake news, hoax, dezinformace. Víme však, co vše se pod nimi skrývá? Víme, jak se proti tomuto novodobému fenoménu bránit, jak fake news rozeznat a co je jejich cílem? Tyto otázky jsme si kladli ještě v době, kdy bylo možné setkávat se bez jakýchkoliv omezení, v době, kdy jsme v regionálním výboru [středočeské organizace SKIP](#) [7] připravovali akce na rok 2020. V sekci [Pavučina sdílení](#) [8], která je součástí středočeské organizace, jsme na 30. duben naplánovali přednášku [Vojtěcha Bruka](#) [9], spoluzakladatele projektu [Zvol si info](#) [10], nazvanou Mozkem proti fake news. Odpoledne jsme chtěli navštívit Černínský palác, kterým nás měl provést spisovatel Marek Trojan. Vše bylo domluveno, v rámci projektů SKIP jsme získali i finance.

V dubnu bylo vše jinak, knihovny byly uzavřeny, setkávání bylo nemožné, termín byl zrušen s tím, že na novém se domluvíme po prázdninách. A domluvili jsme se na online verzi.

Dne 4. listopadu proběhlo setkání s Vojtěchem Brukem prostřednictvím platformy Google Meet. Více než 40 účastníků videokonference mělo možnost vyslechnout nejen popis současné situace, ale i informace o nejnovějších trendech v oblasti dezinformací, fake news, konspirací a manipulací. Lektor nám představil [deepfake](#) [11]. Jedná se o video, které je výsledkem nové technologie. Ta vychází ze zpracování dat neuronovými sítěmi a lze ji využít pro záměnu tváří. Obětí této technologie se může stát kdokoliv.

Vysvětlil také jak hoaxy, fake news i ostatní dezinformace fungují a působí. Podrobně hovořil o tom, co lze najít na internetu:

- ověřené informace (je jasný autor nebo zdroj);
- dezinformace (předkládají neaktuální, nepřesná nebo neověřitelná data s cílem společnost zmást a zahltit);
-

hoaxy (poplašné zprávy, které často nabádají k dalšímu přeposlání);

- konspirace (teorie o tom, jak se něco mohlo stát; tyto teorie ale nemají dostatek důkazů, popř. postrádají logické souvislosti).

Dozvěděli jsme se také o zdoluhavé, ale nutné cestě k obraně. Je třeba se ptát, kdo je autorem informace a odkud informace pochází. Je nutné zaměřit se na obrazy a možnou manipulaci s nimi, ať se jedná o fotografie nebo videozáznam.

Pro informace získané na internetu platí důležitá zásada: ověřovat, ověřovat, ověřovat. K tomu nám poslouží různé servery zabývající se touto problematikou. Mezi jinými např.:

- [Hoax.cz](https://hoax.cz) [12] (česká databáze hoaxů);
- [Snopes.com](https://snopes.com) [13] (americká databáze hoaxů);
- bezfaulu.net [14] (analytický server zabývající se argumentačními fauly, manipulacemi a zkresleními ve zpracování informací).

Ačkoliv nic nenahradí komunikaci tváří v tvář, online forma má svá pozitiva. Zaměstnanci naší knihovny využili možnosti sledovat přednášku z domova a měli tak částečnou náplň pro home office. Celý náš kolektiv tak mohl vyslechnout mnoho zajímavého z oblasti mediální gramotnosti a získat tak nové informace. Přesto doufáme, že příště se setkáme již offline.

URL zdroje: <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-34/seminar-mozkem-proti-fake-news>

Odkazy

- [1] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-34/seminar-mozkem-proti-fake-news>
- [2] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/autori/krajickova-vera>
- [3] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/prohlizet-cisla/2020-rocnik-29-cislo-34>
- [4] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/rubriky/z-regionu>
- [5] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/klicova-slova/medialni-gramotnost>
- [6] <https://bulletinskip.osvobozena-knihovna.cz/vsechna-cisla/regiony/02-stredocesky-region>
- [7] <https://www.skipcr.cz/regiony/02-stredocesky-region>
- [8] <https://www.skipcr.cz/regiony/02-stredocesky-region/pavucina-sdileni>
- [9] <https://finmag.penize.cz/kaleidoskop/417003-proti-deepfake-videum-pomuze-jen-umela-intelligence-rika-odbornik>
- [10] <https://zvolsi.info/>
- [11] <https://en.wikipedia.org/wiki/Deepfake>
- [12] <https://hoax.cz/>
- [13] <https://www.snopes.com/>
- [14] <https://bezfaulu.net/>